

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok főrekvécinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesaljuk.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a Jólánytörszékben.

A szociáldemokrata mozgalódás gyujtatói.

Mint az égő nyirkos szalma, úgy büszölög a szociáldemokraták mozgalma. Kárt még nem csinált, nem is éget, a láng sem csapott föl, csak a füstje terjed szét és figyelmeztet a lassan terjedő veszélyre.

Nem a következményekkel, hanem azok okozóival akarok foglalkozni.

A kik itt rontják vele a tüdejüket és a szerszám forgatása helyett a „Népszavá”-t magolják és veriklik, azokat csak olyan fonográf féle masinának nézem. A kiknek különös pechjük, hogy ez a szerencsétlen hivatás jutott osztályrészülük. Mindenki tudja, hogy a felhúzóik egy csapat ifju budapesti zsidó, a kiknek könnyebb élet a becsületos munka helyett az izgatás, a népbolondítás. A kiknek a munkájuk blaumontagolás volt az életben s jövedelmezőbb üzletre, államtükári fizetésre csak úgy tehetek szert, ha beálltak a „nyomor vámszedőnek.”

Különös a zsidóság szereplése a szociáldemokráciában

Ha az elnyomás korszakában cselekszik, a mikor a rájuk nehezedeó isteni átok szétkorbácsolta őket a világ minden tájkára, nem csodáljuk, talán lett volna rájuk okuk. De most az emancipáció, az egyen-

jóság korszakában, a mikor 30-40 esztendő alatt fél Magyarországot meghódítottak, hogy most miért vállalkoznak a konkolyhíntó szerepére — nem értjük. Nagy uraink, a régi magnások mindinkább hullnak-fognak. Mindennapi dolog, hogy az ősi kastélyok új földesurak kezére kerülnek. Az egykori középnemesek jelentős részének utódai a kúriák helyett a pipafüstös hivatalokba szorultak, a föld népe falunkint fülíg adósságban, a helybeli szatós körmei közt különök és fizeti a legkeserveesebb és legsúlyosabb adót. Kereskedelmünk 80 százalékban az ő kezükben van. Iparunkat ők szakmányolják ki a szabad ipar révén, az orvos, mérnök, ügyvédi pályákat ők önzök el, a vasutaknál mind gyakrabban gyűlik meg a bajunk az ő követelök, kiméletlen modorokkal — azt pedig ne is említsük, hogy a politikában, a miniszteri sobákban az ő akaratak érvényesül — és most, a mikor szédító gyorsasággal ugyszólván a hatalom fénypontjára emelkednek (a honnan már csak lefelé fordulhat a kerek) akkor éppen közölük kerülnek ki az izgatók is, a kik a még megmaradt — államfentartó elemet is egymásra uszítják.

Tudom, hogy a zsidók józavan gondolkozású része megütök szavaimon és

talán gyűlölködésnek véli az ily általánosítást. Tisztelem a kivételeket. De ne tessék azt hinni, hogy a szociáldemokraták vezérei csak Izraél Jakab-féle, „végzett” bádigos legényekből állanak. Mellettük foglalnak állást a legelőkelőbbek. A prononszirozottan zsidó lapok: a *Budapesti Napló*, a *Magyar Szó*, a *Magyar Hírlap*, *Pesti Hírlap*, a kiknek zsidó vallású szerkesztői rendszeren sovén magyarsággal szoktak tüntetni és lépten-nyomon urunk alá dörgölök, hogy hazaárlok vagyunk — és most állandó propagandát csinálnak a nemes szociáldemokratáknak. A cucilista vezérek és népszónokok nagyrészt az ő szerkesztőségeikben ülnek és díesdító hasábokat irnak minden gyűlésükről, lyukat beszélnek olvasóik hasába a gyűlések igazairól és minden ellenvélemény jogosulatlanaságáról. Látszólag kormányt védenek, az állam fentartásáról kotyognak, tényleg pedig a magyar társadalom legerősebb oszlopai mellől dobálják ki a földet. Nem mondjuk, hogy nem ismerjük ezt a rendszert, hiszen Ausztriában ép ugy, mint Belgiumban Hollandiában és Franciaországban is a legfanatikusabb liberalisok szövettek az államfelforgató szociáldemokraták s a társadalmi rend ellen s a mit ott láttunk, itt ismétlődni fog, hogy

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Névnapi csokor.

Irtá: Kincs István.

Emma néném völegényének gyerek léterre én voltam a legjobb barátja. Már mikor a házunkba jött először, akkor megszerettem. Mások rám se hederittek, mint afféle igénytelen borzas kölyökre, hanem Aladár egész másképp csinálta. Ő ugy látszik nagy sulyt fektetett arra, hogy az én barátságomat megnyerje. Cirógatott, dédelgett, no és az nekem mind olyan végtelenül jól esett. Nem sokat konyítottam a házasság szentiségének mi voltához, de mert Emmát szülem minden áron férjhez akarták adni, azért megfogadtam, hogy vagy Bögötei Aladár, a kataszteri tiszt lesz sógorom, vagy senki más a világon.

Véd- és dacsövetséget kötöttünk egymással s annak a szövetségnek Aladár vette legtöbb hasznát. Én voltam ügyének legjobb prókátora.

Anyámnak nem igen tetszett a formája, hanem én megmondtam neki, hogy nekem meg igen is tetszik, külömb fiatalember a városban egyáltalán nem egzisztál.

Mikor Emma talált valami kivetni valót rája, azt egyszerűen lehurrogattam. Elneveztem egy bakfisknak ide, másíknak meg oda, ki annyit sem ért a fiatalemberek megválogatásához, mint a szopós gyerek a pipálásához. Azért csak huzza meg magát s köszönje meg szépen, hogy Bögötei Aladár komoly szándékkal közeledik hozzá.

Apámnak azonban egészen másféle kifogásai voltak.

— Hogyan adjam neki Emmamat, kiáltott föl egy izben föle tövet kaparva, mikor azt se tudom, ki fia, ki lánya!

— Nem is kell azt tudni, kottyantam bele én.

— Gyerek, ne pöfögj, utasított vissza édesapám, ki szigorúságáról volt ismeretes. En tudni akarom, néz-e valami rá az apja után, mert a koldus hatvan forint havi gázsijával ugyan nem rug nagyot, még cipellöre se jutna belöle az asszonyinak, nem hogy ebedre, vacsorára.

— Pedig van ám pénze, de sok, próbáltam amugy gondolomformán védelmembe venni barátomat.

Es fölkeltem csakugyan apám kíváncsiságát vele, mert azt kérdezte:

— Honnan tudod azt, gyerek?

— Tudom, feleltem onerzettel s szinte vonlatva tettem hozzá: tudom, mert láttam.

Hazudni kezdtem innár. De mit! Azért se reterálok meg. Ha már belekezdtem, hát hazudom még külömbeket is; elvetem a sulykot olyan messzire, hogy lovashuszárral kell megkerestetni.

Es elmondám, hogy a miap történt. Aprópénzre levén szüksége, váltani akart. Elöhozta a bugyellárist, illetve tárcáját s abban annyi bankó volt, mint a bün.

— Bizonyosan forint lehetett valamennyi, vélekedett apám.

— Forint? Dehogy volt forint. Csupa tízes, ötvenes meg százás. Meg is kérdeztem tőle, honnan veszi azt a sok pénzt? S arra azt felelte, hogy anyja küldi neki, kinek ő az egyetlen fia.

A végén már szinte röstelleni kezdtem, a miért olyan szemtelenül hazudom. De hát mit

csináljak az Isten szent szerelmére? Legjobb barátomat csak nem hagyhatom benn a szobában? Ugy védtem, a hogy tudtam.

S a védelem fogott apámon. Megmentettem előtte Bögötei Aladár becsületét. Azontul szivebben látták s ha az a ködös novemberi Emilianapja közbe nem jön, még lakodalmazunk is.

Hanem az a névnap? Az bizony rombadöntötte minden szép reményeinket.

Azért fohászokodom annyira, mert jómagam kiváló kedvelöje voltam a névnapoknak mindig. Nem csoda, hiszen üzlet szompontból fogtam föl a dolgot s az én üzletem a névnapokon jövedelmezeti legübbet.

Sorra jártam a rokonokat, ismerösöket egyegy vessel, vagy más névnapi köszöntövel s szegények mit tehettek volna? Szépen megoldoták mindig a bugyellárisuk madzagját, hogy a szeret és figyelemnek kidukáló honoráriumát számomra onnan kihalásszák.

Néha jól föl is pénzeltem. Jutott nyalánkságra, papirosra, ceruzára, no meg a kövér malacba is. Ugy értem a malacot, hogy az volt a pörsölyöm odahaza; édesapám vette s azt mondta, hizlaljam meg a cseréppalotot csupa hatossal, mert csak azt eszik a vékony szájával s ha majd egyszer jó kövér lesz, akkor azután összeverjük s a pénz valamit okosabb dologra fordítjuk.

Belenyugódtam s raktam erősen a malacot. Egyszer azonban különös kisérítés szállott meg: tudni akartam, mennyire rug már a vagyonom. Azután szó a mi szó, tartottam is föle, hogy édesapám utóvégre meg bolonddá tesz azzal az okos dologával s olyanra fordítja pénzemet, mire egyáltalán nem szántam, teszem nadrágra, kabátra. Hohó, olyanba bele nem egyezem, az ne

Mai lapunk 6 oldal.

félredobják a sovinszta nagy magyar állarcot és valódi minőségükben fogják magukat bemutató. Jól van. De számíthatnak arra is, hogy lesz, a ki figyelemmel kíséri működésüket.

Tudom, hogy mivel védik a zsidók a zsidóság szóvivőinek a szocialdemokratákkal való rokonszenvét: *A zsidók nem foglalnak helyet a kormányokban s nem szerepelnek mint a nép sorsának intézői, ennél fogva a nép nem is tulajdoniuk nekik azokat a bajokat, melyek rájuk felülről nehezednek.* Ez igaz. Államférfiak még nem igen akadtak közöttük, államalkotással nem foglalkoztak, de annál inkább ronbolással, erjesztéssel. Ez a szomorú tevékenységük 2000 esztendő óta. Hogy jó-e — a jövendő mutatja meg. A kerék föl is megy, le is megy. Körülbelül elérték már a legmagasabb pontot, vagy nem sokára elérik s onnan lefelé van az út, a mint az emberiség történelmében nagyon sokszor megtörtént már velük. De aztán ne csodálkozzanak, ha annak a társadalomnak, a melybe most üszköt dobunk, fölnyílik a szeme és észreveszi, hogy *testvérháborura* ösztönözték, ha a testvér-vértől párologó fegyvert azok ellen fogja fordítani, a kik a gabalyodást előidézte. Ha vannak Goldner Adolfok, Izrael Jakabok, Weltner Jakabok stb. Jakabok, támadnak ami stócyak és Verhovayak is. Az ilyen izgalmas levegőben megszületnek ám azok is. És akkor ne ránk vessenek azok, a kik az üszköt közénk dobták.

Keresztény polgártársainak pedig egyet mondok. A mit régen hangoztatunk, bekövetkezik. A keresztény társadalom küzdelme megkezdődik a kereszténység ellenségeivel. Ma még papokat, csuhásokat, szerzeteseket, apácákat emlegetnek, vallás ellen törnek, de a kabátosokat értik, a magyar társadalom alá ássák az aknákat. Néhány száz emberrel biz a szurony, meg a puskatus, de százazrek ellenében

csak az eszmék hódító ereje küzdhet. Ez a hatalmas erő pedig csak a kereszténységben van meg. Hiszen azért lázitanak éppen a papság ellen, mert a kereszténység a leghivatottabb ellenfelük. Ne egymás ellen küzdjünk, hanem tömörüljünk, a kik szeretjük a magyarok Istenét és a magyarok hazáját. Ne akkor vegyük majd ismét észre magunkat, a mikor csak a fülünk tövét vakarhatjuk, hogy immár minden késő.

A fogházfelügyelő ügye.

Akaratom ellenére kell még mindig foglakoznom ez ügyvel dacára annak, hogy a nyilvánosság előtt Lengyel Dávid fogházfelügyelő ellen tisztán a közérdek szempontjából emelt vádammal egyetlen egy állítás sem volt képesek megcáfolni, de ezt még sem kísérelték. *Ujházy Sándor* kir. főügyész helyettes, a „Székesfehérvár és Vidéke”, a „Székesfehérvár Hírlap” ez ügyben fegyverbarátságra léptek ellenem, fejemhez vágta egy csomó sértést, ferditőnek, hazugnak, rágalmazónak, már toll-banditának is neveztek a nélkül, hogy állításaim valótlanságának bizonyításával megpróbálkoztak volna.

A büntető törvénykönyv 412 §-ába ütköző hivatali szikkasztás büntetvél vadoltam Lengyel Dávid fogházfelügyelőt, mert a kezelésére bizott fát, petróleumot, szappant a saját céljaira jogtalanul használta. Módot és alkalmat nyújtottam az által a legvilágosabb formában arra, hogy ellenem a törvényszabta büntető eljárást folyamlatba tegyek s állításaim valótlansága esetén a megtorló igazságszolgáltatás fegyverével büntessék jogtalanul cselekményemet. Lengyel Dávid köztisztviselői minősége a megtorlást nem megengedi, hanem követeli, parancsolja. Ezt a megbélyegző vádat *ő nem bírhatja el*, neki elégtételt kell szerezni. Vagy megteheti, a mit vádként felhoztam s akkor *bűnhődnie* kell vagy nem tette meg s ekkor élnie kell a törvényes eszközökkel, hogy a rágalmazásért *én bűnhődjem*. Kettőnk közül valamelyik bűnhődik, más megoldás nincs. Nekem mint vádlónak egy kötelességem van: *fenntartani a vádat* mindaddig, míg azt meg nem cáfolják vagy míg nekem vádalm igazolására a törvényes eljárás keretén belül módot nem nyújtanak. Mivel pedig *Ujházy Sándor* kir. fő-

ügyész helyettes, a „Székesfehérvár és Vidéke” és a „Székesfehérvári Hírlap” egyszerű tagadása s a tagadás kapcsán használt sértő kitételek bizonyító erővel nem bírnak, ténykörülményekre alapított cáfolatot magukban véve nem tartalmaznak: vádamat fenntartom, még mindig alkalmat nyújtván arra, hogy mint *vádolt* kerüljek a bíróság elé, a hol már a bizonyítás az én kötelességem.

Ha a most említett joggal Lengyel Dávid fogházfelügyelő nem él; a míg ezen, hivatali állásának tartozó kötelességet nem teljesíti: nyilatkozhat bárki, állításaimat megdönteni nem képes. Kipróbálhatja addig szívtája erejét dr. Lurja Aladár, a „Székesfehérvár és Vidéke” szerkesztője is, védelméért, nem hiszem, hogy közönséget kapna a megvádolt tisztviselőtől. Marcangolja szét vádamat s cáfolatának végére kopjákat tüzőn és skalpjait fügessze e kopják hegyére, legyekezzék, ha teheti, keresztény bűrre írni a maga hűségét bizonyítványát hitorsosaival szemben. Hogy pedig ki lett hűbérese a tollban, a módszernek, hogy kinek kezéből esik ki a fegyver, rá fogok mutatni feltétlenül.

A közel jövőnek munkája a fentiek után csak az lehet, hogy Lengyel Dávid fogházfelügyelő maga ellen fegyelmi eljárást kér, ha ugyan ezt a felsőbbbség el nem rendeli. Mivel pedig *Ujházy Sándor* kir. főügyész helyettes ez ügyben *időzékeny* magatartást tanusit, nagyon helyesen ténne, ha 5—6 heti *rendkívüli* szabadsággal madártárlatból szemlélné a rá mint főnökre nézve éppen nem keillemes ügy lefolyását. (k.b.)

UJDONSAGOK.

— **Az Otítar-egylet kiállítása.** Hat év előtt még feltve védett csemete volt, ma terebélyes fa, a melynek gyümölcseit egész egyházmegyénk élvezi s a melyre mindannyian büszkék lehetünk. Gyönyörrel legeltetjük szemünket a szebbnél-szebb kiállított tárgyakon és örömmel telik el szívünk, midőn elgondoljuk, hogy nem fogytak még ki az áldozatos lelkek, a kik Isten dicsőségére és a hitek épülésére idejüket, munkájukat hónapokon keresztül telajánlják. És aztán mennyi szépséget lát az ember. Hat év előtt minden tárgyat a legnagyobb terjedelmében mutattak be, ma két nagy teremben művészileg szorongatják bele, hogy látni

kem amugy is kidukál az apám kasszájából. Különféle okok működtek tehát közre, hogy én apám nélkül tartottam egy sötét zúgban kassza-revideálást. Kivágtam a malac oldalát s abból dőlt a sok hatos, mint a teli zsákból a köles, ha megveszekedik a zsák feneké.

Élre raktam sorba. Tizenkét forintom volt pár garas hiján. Hanem ki írta le ijedelmemet: egyszer csak nyílik az ajtó: már ott láttam apámat homlokán a harag barázdáival. De nem. Az őrangyalom övött. Az én jóbarátom lépett be, Bögötei Aladár.

— Mit csinálsz, öcsém? kérdezte kíváncsian, hogy a sarokban fölfödözött.

— Mit! feleltem büszkén, hát pénzt olvasok.

— Aztán van sok belőle?

— De mennyi! Majdnem tizenkét forintom...

— Bögötei barátom annak a nagy summának hallatára hátra szegte fejét s gondolkodni látszott.

— Gyerek, kezdte aztán magát erősen neki durálva, mondok egyet s kettő lesz belőle.

— No? tört ki belőlem a kíváncsiság.

— Nagy zavarban vagyok.

— Miattam talán? Én senkit sem hozok zavarba.

— Jól van no, egészen más bajom van énekem. Tudod-e, hogy holnap Emma nénéd névnappja lesz?

— Hogyne tudnám, mikor a verset is tudom már. Azért megint kijár nekem legalább ötven krajcár. Maga is mond talán verset?

— Mondok, de ahhoz csokor is kellene.

— Csinál a kertész. Tul lakik a szomszéd-

ban, biztattam leendő sógoromat.

— Tudom azt nagyon jól, felelt ő, de a kertész nem csinálja ingyen s nekem most, hittemre mondom, egy garasom sincs.

— Hm. Az bizony baj, mondtam fejemet csóválva.

— Baj, nagy baj, vette föl a szót Bögötei s szinte könyörgő hangon folytatta: de te segíthetnél rajtam, kis sógor.

— En? . . . En segíthetnék? képedtem el.

— No igen, neked van pénzed, kölcsönözz tiz forintot egy hétre. Huszat fizetek vissza érte s ha nénedet elvettem, akkor még megszerzem a kamatot egy százszall. Jó lesz?

— Jól van, jól mokogtam én; a nagy ígéret egészen levert a lábamról. Pedig ha nagy emberek egyszer valamit ígérnek, azt megis szokták tartani. Hanem azért megis keservesen váltam meg a pénzemtől. Nem igen kínáltam neki.

S ő megint rimánkodásra fogta a dolgot.

— Ne hagyj szószban, fiam, mindenre kérlek, kis sógor. Segíts ki a hinárból!

— Mit tehettem? Neki kellett adnom a tiz forintomat. Eddig én voltam mindig legjobb prókátora s most, hogy nem szavakkal, hanem tettel, áldozattal kellett bebizonyítani iránta tiszteletbarátságom igaz voltát, most csak nem csufolhattam föl.

Bögötei Aladár pedig, becstelére legyen mondva, nem hazudott, átment a kertészhez s megrendelte nénem számára a szép csokrot. Másnap azután elhozta ünnepi frakktban, szépen kihúzza s az egész ház előtt ékes szavakkal tolmácsolta Emmának igaz szívből fakadó szerencsekívánatait.

Utána én állottam nénem elől glódiába.

Hiba nélkül mondtam el a versemet s vártam, mi leszzen a jutalmam.

Emma megcsókolt s édes-keves öcscsének szólított.

— Ez az egész? ütöttem föl az orromra.

— Hát mi kell még? ütközött meg furcsa viseletemen Emma.

— Mi? . . . Furcsa! — nevettem föl keserűen, mintha bizony nekem kellene megmondanom.

Az ötven krajcár furta az oldalamat.

Szót-szó követtem s én Emma nénémel szépségesen összeveszttem a nevenappján. Tudára adtam, hogy száz esztendőig éljen még miattam, de én egyetlen nevenapom meg nem gratulálom. Oly fősvény, fukar teremtest? Nem én. Azután csak lesse, hogy én is áldozatot hozzak az ő kedvéért.

— Áldozatot? pattant föl Emma, persze az a koldus vers olyan nagy áldozat volt tőled?

— Nem a vers, feleltem határozottan.

— Hát mi?

— Az a csokor ott, kiáltottam föl mellemet önértettel kidüleszve.

— Mi közöd neked, kölyök, ahhoz a csokorhoz? lármázott bosszusan Emma.

Nem vettem észre, hogy Bögötei Aladár kéktüni, zöldüni kezdett; azt se tudtam, miért szerződött oldalomra s rángatta kabátomat folyton, szüntelen. Haragomban csak egy cél lebegett szemem előtt, meg akartam szegényíteni nénemem.

— Nincsen közöm ahhoz a csokorhoz! mondtam gunyosan, hát ha szabad kérdenem, kinek emberségéből tellett az? Hán?

— Aladáré, volt a mérges válasz.

— Igen ám, vágta én vissza, de kinek a pénzén vette? Hán?

is lehessen, de még a többi helyét se foglalja el. Készen vásárolt tárgyat csak keveset találunk, annál nagyobb halmaz azonban a háziág bűmulatos türelemmel készített tárgyak tömege. 6 csulát, 19 minisztránruhá, 2 pluvialét, 1 tumba-takarót, 1 bursát, 1 velumot látnunk, azencfél nagyszámu fehérruhát. Az előbbieket szabták és varrták: Lichtneckert Antalné, Számmer Rózi, Lichtneckert Juliska, Mészáros Ferencné, Onás Anna, Peék Róza, Petrovits Gizella, Sturm Erzsike, Sturm Mariska, Szabó Józsefné, Tolnay Vilma urhölgyek. A szabásnál és varrásnál Lichtneckert Antalné és Számmer Rózi urhölgyek ügyeltek fel a Városi Árvaház egy nagy termében, melyet az intézet főtiszt. főnöknője volt kegyes hónapokon keresztül e szent célra átengedni. A férfiemlék szabásáról és a munkakiosztásáról, valamint azoknak mosatásáról és művészi elrendezéséről dr. Szabady Józsefné urhölgy gondoskodott, a ki nehéz munkájában Tóth Béláné urhölgyben talált hathatós segítséget.

Az egész kiállítás rendezésén fáradozni kegyesek voltak: Lichtneckert Antalné, Aujedzky Adolfné, dr. Szabady Józsefné, Moenich Károlyné, Tóth Béláné, Számmer Róza, Weber Károlyné, Mészáros Ferencné, Onás Anna és Schlammdinger Alajosné urhölgyek. Havranek Lajos kőfaragó úr egy pompás kivitelű márványból készült szenteltvíztartóval lepte meg az egyesületet.

Lehetetlen megfellelkezünk úgy az árvaházi tiszt. nővérek, valamint a Ferenc József nőnevelde tiszt. vezetőinek odaadó jószágáról, a kik fáradságot nem kímélve követtek el mindent a sikerért.

S végül szólnok arról, a kinek tapintatos vezetése, ügybuzgalma és fáradhatlan buzgólkodása jótékony angalkent lebegett az Oltáregylet működése felett, *Scögyény-Marich* Julia Ó Mészároságáról, a ki itt is bebizonyította, hogy bármibe kezd, munkáját és lelkesítő szavait dús siker koronázza.

A kiállítás holnap, virágvasárnapon d. e. 9 órákor nyílik meg és két napon: vasárnap és hétfőn látható, a ki szép élvezetben öhaját gyönyör-

— A tuden bizonyosan nem.

— De bizony az enyém. Tegnap kölcsonöztem neki tíz forintot az összevert malacomból. No nem igaz, Aladár? Ugy-e hogy igaz?

Aladár körül nyargalhatott a világ, mert imbolyogva motyogott valamit.

— Igen, nem, ugy volt, azaz hogy... Tessék megbocsátani... Tréfát csináltam.

— Hogyan? pattant föl apam, hát ön olyan koldus, hogy gyerektől kér kölcson, mikor leendő menyasszonyát csokorral akarja meglegni? Szégyen! Gyalázat!

Bögőtei Aladár szóval se tudta magát védeni. Torka összeszorult; faszót se talált magát azon keresztül utat. A föld mintha égni kezdett volna lábai alatt, addig-addig tipródott, míg csak az ajtó közelébe ért s hogy odaért, hábcuszás nélkül kinyargalt rajta.

Szökése borzasztó zavarba hozott engem. Lelkiismeretem szemrehányást tett nekem, hogy azt az embert tönkretettem akaratom ellenére, merő ügytelenséggel tettem tönkre. Másrészt meg édesapámtól félttem. Szentül meg voltam győződve róla, hogy a feltört kassza, meg a kérőnek a háztól való elvadásása olyan bűncselekmény-számba mennek, melyek bösüzért kiáltanak föl az égre s az a hoszu aligha bot alakjában nem harmatozik majd le a hátam közepére. Pedig csalatkoztam.

Apám ölelő karjai közé fogott s lelkesedve kiáltotta:

— Derék gyerek vagy, fiam, te mentetted meg nénedet attól a lépéstől, melyet késő bánattal halálos holtig megsiratott volna.

ködni, semmiesetre se mulassza el a kiállítás megtekintését.

A plebános urakat a vezetőség megbízásából ez uton is kérjük, hogy a templomaik számára készült tárgyak elszállításáról még kedden sziveskedjenek intézkedni.

— A pénzügyi szakosztály tegnap d. u. 3 órákor Havranek József polgármester előkete mellett ülést tartott, mely alkalommal a polgármester „falota-almái” kerültek színyegre. Hosszas eszmecserre után ugyanis kimondta a szakosztály, hogy a pénzügyi palota felépítését 210000 kor. költséggel helyesen tartja, ha a kormány évi 12000 kor. bért fizet érte s 25 évre szerződést köt. — A másik fontos tárgy a laktanyakerdes volt. Terv szerint a felsővárosi honvédlaktanyát a csendőrség részére átalakítanák s a csendőrség évi 11300 koronát fizetne. A honvédség részére épülne egy új 1. oszt. laktanya. A belvárosi laktanya üjjonok es tartalékosok bevonulására tartatnak fenn. Ehhez a tervhez a szakosztály hozzájárult.

— Szobor megáldás. Egy kedves ünnepély lefolyásáról értesít bennünket ünnepi tudósítónk. Március 29-én áldotta meg *Kriszány* Janos címz. kanonok, zsámbeiki plebános a tunyei kath. templom számára Kneizts József plebános által aján-dekzott két gyönyörű szobrot: Szent József és Szent Antal szobrát. Kriszány kanonok ur könynyekig megható beszéd kiseretében végezte a szent aktust, meleg szavakkal emlékezve meg az jándékozóról, a ki semmi áldozattól nem riadt vissza, hogy az Isten házat minél fenyesebbe tehesse.

— Dr. Vitzleki Frigyes elítélve. A már innen-onnan egy esztendő ügy közeledik a teljes befejezéshez. A kir. törvényszék ugyanis ma itélkezett abban a megvesztegetési bűnperben, melynek főhőse az állásához szívósan ragaszkodó dr. Vitzleki Frigyes járásorvos volt. Magát az esetet ismerik olvasóink. Vitzleki Frigyes ellen fegyelmi eljárás volt folyamatban, a melynek vezetésével *Szűts* Arthur főjegyző bízott meg. Az eljárás folyamán Vitzleki felkereste a főjegyzőt s hogy jóindulatát megnyerje egy esomó bankpénzt akart átadni. A főjegyző ekkor kiutasította lakásából.

Ebben az ügyben itélkezett a törvényszék *Kovács* bíró előkete mellett s ha a tárgyalás lefolyásáról nem számolunk le, tesszük ezt azért, mert a modortalanságnak, a józies hiányának főkepe az igazságszolgáltatás terében nem lehetünk barátai!

A véd- és vádbeszédek meghallgatása után nem keltett meglepetést az ítélet, mely szerint dr. Vitzleki Frigyes járásorvos megvesztegetés vétségében bűnösnek mondatott ki s 400 k. fő és 200 k. mellékpénzbüntetésre s eddig viselt állásának elvesztésére ítélték. Az ítélet ellen ugy a közvádó, mint a védő telebbezést jelentett be.

— Templomból kitiltott honvéd diszorség. Főjegyző Geza baro honvedelmi miniszter az ő hires rendeleteinek szamat egygyel ismét szaporította. Mint ugyanis jó torralbol ertesülünk, az összes honved kerületi parancsnoksagoknak rendeletet adott ki, mely szerint a templomi ünnepek alkalmával csak azon templomok részere adható disz, illetve sirorség, a melyekben a helyorség tisztikara ily alkalomkor testületleg jelenik meg. A többi templomokban disz- avagy sirorség semmi körülmények közt sem adható, sőt ha az egyházi hatóság ily irányban a parancsnokságot kérelmével megkeresné, az ő rendelkezésre való hivalkozással a kérelem teljesítése udvarias formában mindenkor megtagadandó.

Gyönyörű rendelet s alkalmas arra, hogy a magyar nép vallásos érzületét felkibácsolja. Kiváncsiak vagyunk a nagypénteki diszorségre. Városunkban ugyanis a felsővárosi plebánia templomban, továbbá a ciszterciák és Ferenc-rendiek templomában a szent sirhoz a honvédség ad diszorséget. Nem tudjuk, a helybeli parancsnokság megkapta-e már a rendeletet, de valóban ki-

váncsiak vagyunk mily udvarias indokolással tagadja meg az egyházi hatóságnak kérelmét. A honvédséget tehát a miniszter ur jóformán kiülja a templomból!

— **Uj magyar nemes.** A király dr. *Jasny* Gyulának, a magyar korona országai Vöröskereszt-egylet Erzsébet kórházában működő főorvosnak a közegészség terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **„Népszava”** legutóbbi száma a következő híreiskét hozza:

A csavargók értekezete. E hó 21-én volt Benedek nap s ennek megülesére jött össze néhány csavargó Meszényi Benedek birtokán, hogy vadászgassanak a velencei tón. A jászcs társaság a következő tagokból állott: Báro Fiáh Pál főispán, gróf Cziráky Antal, gróf Cziráky Béla, gróf Zichy-László, gróf Zichy Kázmér, gróf Zichy István, Meszényi Pál képviselő, Nagy Gyula képviselő két leható fiával. A szokásos üdvözlések után az urak a szocializmus kezdők tárgyalni, persze üresgégtől kongó koponyájuknak megfelelő módon.

Egyik ur tudakozódott a főispántól a fehérvári szocialista mozgalmról. Báro Fiáh bosszuan felelt, hogy az ördög sem bír velük, föl van forgatva az egész város. A másik ur közbe szól, kérdi: Ki az a Cszmadia a kit a múltkor 10 évre kitiltottak Fehérvárról? A főispán megjegyzi, hogy egy paraszt bűnkő, valamikor talán kanász volt, most azonban tanult, egye meg a fene, tud még angolul (?) is. Egy másik megjegyzi: megtanulnak azok a gazemberek mindent, azért lehet oly nehezen bími vedők. Erre Nagy Gyula volt képviselő azt mondta: Küldjétek ezt a Cszmadiat Bakony-Szombathelyre, fogadni kerék, hogy ott agyoncsapják. Aztán le nem írható szájuk köztől keserves panasza fakadt, hogy ő elkezdett építtetni egy nagy pájtát, egy nagy istállót es két bresz-házat s amikor félig kész a munka, ott hagyják a faképnél, nem dolgoznak az istennek sem, míg emyi meg amny nem lesz a napszám, es ennek mind azok a szocialista gazemberek az okai. Amikor az urak így ki-dühöngtek magukat, hajóra ütök s elmentek mulatni, élvezni a vadászati fárasztó gyönyöröit.

Hu, hát azért vagyunk mi gazemberek, mert a munkásokkal nagyobb bért követelünk Nagy uról. No nem baj, azért majd nem sokára találkoznak mi Bakony-Szombathelyben.

Ugyebár elég finoman beszélnek a főispánról, a képviselőkről es földbirtokosokról a cuczlista urak? Hogy Cszmadiaról mondott dicséretet hazugságok, az természetes, meg hogy a nagyobb berkövetelésről szóló szavak is csak a hangulat-keltés céljából íródtak szintén. Így beszélnek azok, a kik gyászkerembe teszik az *egyenlőség, szabadság es testvériség* hármast jelszavát.

— **A rehabilitált kávéháztulajdonosa.** Csodálkozva láttuk a bűnügyi főtárgyalások jegyzékében, hogy *Fekete Géza*, az „*Othon*” kávéház tulajdonosa zsarolás vétségének vádjával kerül a vádlottak padjára. Még Szombathelyen adós maradt neki egy vendége s mert több ajánlott levél után nyílt levelezőlapon felszólította az illető uri embert fizetési kötelezettségének teljesítésére, Sch. L. jelenleg bécsi lakos zsarolás vétsége címén kérte a megbüntetését. Ma elután tartatot meg ez ügyben a tárgyalás s *Fekete Gézát* fényesen rehabilitálta a törvényszék, a mennyiben a *vád- és jogkövetkezményeinek terhe alól felmentette.*

— **„Temetőink”** c. hírközleményében a „Székesfehérvár es Vidéke” ismét iparkodik egyet útni Nagy Lajos magyar-almási plebánoson. Bármennyire jól essék is neki a papi falat, hozzá-jutni mégsem tud. Tudott dolog ugyanis Nagy Lajos plebános a magyar-almási temetőnek dúledező árokkerítése helyett szederfacsémétkből előfakérítést létesített, tehát oly dolgot művelt, a mit az „Alkotmány” közleménye épen helyesel. Örüljön hát annak az elégtételnek a „Sz. es V.” ha ugyan örülhet neki. Lapunk irányát pedig egy cseppet se féltsé, nem görbe orrák es löcs-labak szerint igazodik a bizon egyenessége.

— **A chevrakadisa közgyűlés.** A neol. izr. chevrakadisa egylet e hó 5-én délután 5 órákor tartja közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Előjárásági évi jelentése. 2. Az 1902/03. évi kimutatások valamint a számvizsgáló bizottság jelentésének előterjesztése. 3. Az 1903/04. évi költségvetés megállapítása. 4. Egy 9 tagu választási bizottság választása. 5. Az ügyviteli szabályzat tárgyalása. 6. Netáni indítványok.

Végrehajtott és becsüsk harcra. A járásbírósi végrehajtók és becsüsk keveredtek legutóbb harcra. *Andalázy* Antal bírósági végrehajtó feljelentette *Kálmán* Lajos járásbírónál *Havas* Sándor végrehajtót s feljelentésében előadja többek között, hogy *Havas* mielőtt a végrehajtást szenvedőnek az árverési hirdetményt kézbesíté, már előbb a hírlapokban közzéteszi. Vádként hozza fel, hogy az árverési hirdetményekben itt-ott hamis helységnevek szerepelnek s hogy a végrehajtó a becsüskével, *Morvai* Jánossal összejátsszik annyiban, a mennyiben *Morvai* számtalan esetben mint „árverező” szerepel, holott ehhez joga nem volna. A feljelentés éle *Morvai* ellen irányul, a ki becsüsi minőségében a végrehajtást szenvedők kárára rendszeres üzérkedést folytat. *Morvainak* viszont *Strasser* Armin becsüskollégája ellen van bizonyos becsületbe vágó kifogása, a mit nem fog elhallgatni az elenne megindított vizsgálat esetén. *Kálmán* Lajos járásbíró már referált ez ügyben *Daróczy* István kir. törvényszéki elnöknel s így, azt hisszük, hogy ez az ügy közmegegyezést keltő elintézt nyer. Hogy történetek olyan dolgok, a melyeknek történni nem lett volna szabad, az kétség-telen.

Mint lapunk zártkörű értesülünk, *Morvai* János becsüsi a járásbíróstól *elbocsájtattott*. Ugy látszik, *Kálmán* Lajos járásbíró főnöksége alatt nem lehet kukoricázni!

Párbeszéd. Érdekes párbeszéd folyt le a napokban az egyik fejevári kocsmában két pákozdi ember között.

— **Komám, adj nekem háromszáz pengőt kölcsön, nagy szükségem volna rá.**

— **Azt elhiszem, hogy szükséged van rá, de hát aztán mire adnék, mikor alig van valamid?**

— **Kiszámítottam már, az osztzkodásnál épen három hold kerül rám az uraság földjéből, arra már adhatok annyit.**

Ez komoly valóság. Így beszélnek már az emberek a pákozdi népboldogító kokilusta gyűlés után.

Tolvaj postakocsis. *Zsigray* Sándor helybéli tűzifakereskedő a múlt év őszétől kezdve a bodajki állomáson át szállítja a fát városunkba. Már hónapok óta tapasztalja, hogy a bodajki állomáson nincs kellő biztonságban a fája, mert nap-nap után hiányzik belőle néhány darab. Hiába kutatta, hiába kereste a tettest, nem sikerült elcsipni, mígnem egy besugós folytán napvilágra jött a gonosz munka. *Zsigray* ugyanis értesítették, hogy a tolvaj nem más, mint *Szloboda* Varga Károly bodajki postakocsis, egyszersmind level-hordó is, a ki naponként megfordul a vasuti állomáson s egy két darab fa nélkül soha sem távozik. *Zsigray* értesülvén a dologról, rögtön *Moóra* utazott, jelentést tett a csendőrségnél, a honnan még az nap kiszálltak a helyszínére s csakugyan *Szloboda* Varga Károly postakocsis istállójában elrejtve találták a *Zsigray*-cég jelzésével ellátott tűzifát. A kocsis meghökent s jédtében azt állította, hogy a fát idonként ismeretlen tettesek rakták a kocsijára. Hogy a bíróság elé kerül a tolvaj kocsis, az bizonyos, de talán az sem szenved kétséget, hogy a posta szolgálatából is távoznia kell.

A Polgári Lövész-egylet 1903. évi ápr. 5-én azaz holnap d. e. 10 órákor (nem határozat-képesség esetén d. e. fél 11 órákor) a városház nagytermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok ez uton is meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. A főlövész-mesternek és pénztárnoknak jelentése az egylet 1902. évi működéséről, illetve a pénztár állapotáról.

2. A számvizsgáló bizottság jelentése.

3. Az 1903. évi költségvetés megállapítása.

4. Netán teendő indítványok tárgyalása.

5. Általános választás.

Megszünet állatjárvány. Az *Ercsihez* tartozó *Belmajor* és *Agg-Szent-Péter* pusztákon, valamint *Ivánca* községben a száj- és körömfájás megszűnt. A hétfői *ercsi-országi vásár* alkalmával tehát a marha- és sertésvásár is meg fog tartatni.

A vasuti kocsi titka. Érdekes leletre bukkant az éjtel *Hojnik* Ferenc déli vasuti rak-tárnok. A személyzet a Budapest felé indítandó tehervonat körül foglalatkosodott, midőn *Hojnik* egy deszkával megrakott kocsin mozgolódást vett észre. Óvatosan közeledik a kocsihoz, az élő lény óvatosan zsugorodik össze, mígnem hozzákap s csodálva látja, hogy a mozgó alak egy valószínű ember, a ki miként előadta *Pajor* János névre hallgat, felső-ireghi illetőségű rovott múltú csavargó, a kit Budapestről kiűltettek s most is körözés alatt áll. Persze a rendőrség pártfogás alá vette s mivel a jeles firmánál egy hatalmas vas-kapcsolat talált, érdeklődik *Pajor* iránt. A vasuton még az éjtel konstatálták, hogy az egyik tehervagósi ólomplombja le volt feszítve, hogy azonban hiányzott-e valami, nem állapíthatták meg, mert a vonatot utnak kellett indítani. Ez irányban a vizsgálat megindított, melynek befejeztéig *Pajor* a rendőrség vendégszeretetéet élvezi. *Pajor* egybékent azt vallja, hogy azért bújik el a kocsiiban, mert pénze nem lévén így akart pénz nélkül Budapestre jutni.

Allategészségügy. *Ráckeresztúr* községben a sertésvesz, *Pusztá-Zámor* községben a száj- és körömfájás megszűnt, *Kajászó-Szt.-Péter* községben pedig a lépfene és sertésorvanc felépést.

Veszteti eb. *Felcsuth* községben a napokban egy vesteti eb garázdálkodása hozta rémületbe a járó-kelöket. Szerencse, hogy emberben nem tett kárt, három kutyát azonban meg-mart. A kutyákat kiűrtették, a 40 napi zárlat elrendeltetett.

Vörheny. A gyermekek réme még mindig kísért. Most a palota-városrészben grasszál ugyanarra, hogy a hatóság a palotavárosi I. ker. iskolát kénytelen volt bezáratni.

Mindenki tudja, hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrepmag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magyaból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagyaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobb, készletet a legnagyobbak és árai igen olcsók.

SZINHÁZ.

Péntek, ápril 3.

Tűzgyűlés. Két napi kényszer-pihenés után pénteken mégis neki durulta magát a direktor ur és hirdetett „tetemesen leszállított helyaras” előadást. Azt hitte szegény feje, hogy a színpere körül darab, az ügyletes szereposztás, de meg legfőképp az öt krajcáros helyaras majd csak vonzzák Magyarország leghidegebb publikumát. Dehát család az élet! Igaz, hogy a karzat há-lából zsufolóság megtelt, de a pahlolyok, meg a földszinti zártkörűk üresen tárogáltak. Annál nagyobb dicséretet érdemelnek tehát a szereplők, kik meglehetősen komoly igyekezettel oldották meg feladatukat. Közülük különösen ki vált *Szarvasy* finom játékvál. A körstáktól — mert azok is vittek komoly szerepet, nem kívánhattunk többet, mint a mennyt felmutatnak. (Az igaz, hogy ezzel nagyon keveset mondtunk.)

b. j.

IRODALOM.

Alkalmi beszédek *Irtó: Mayer Béla* v. püspök, kalocsai kanonok. Ki ne ismerné a kath. nagygyűlések kitérő szónokát, a kiknek mézként folyó magyaros, igaz lélekből fakadó szónoklat-tal órák hosszat szívesen hallgatják. Valami csodálatos adományja beszédeknek, hogy soha unalmassá nem lesz és a legmélyebb kérdéseket is oly népszerűleg adja elő, hogy nem tudunk meg-válni. Tavaly megjelentek az ő beszédei, az idén *Werner* Ferenc kalocsai könyvkereskedő kiadta egy csomó alkalmi beszédét, a melyeket a kath. körökbe különböző ünnepi alkalmakkor előadott. A vasok kötet ára 3 korona.

Jézus, Mária, József. Gerebenics Sándor győri székes-egyházi hitszónok nem első alkalom-mal lép meg a magyarországi egyházi irodalom szobráján szónoki művekkel. Mi dicsőírnem akarjuk, hanem ideiktatjuk *Prohászka* Osz-kár dr.-nak, a nagynevű egyházi férfiak sorait, melyeket Gerebenics könyvéhez elő szónak írt. Azt hisszük, sokkal nagyobb súlya van az ő szavának, mint magyarországban akárkiné:

„Ime, ismét egy könyv, melyen megérik a lélek, Jézus lelke; könyv, mely meg akarja nekünk mutatni az Urat, — meg akarja ismertetni szellemét, kegyelmének állását, intézményének, az egyháznak erejét, — át akarja velünk szerezni hozzá való közeledésünkre, vele való közös-ségünkre, s az által bevezetni Jézus életébe, a természetfölötti életbe.

Sokan dolgoznak e nagy földaton, e foly-tonos epifánián! Sokan törekednek rányitni arra a csillagfényes utra, mely a kor hajlamainak, a műveltség igényeinek, a szellemek izlésének meg-felel, s a lelkeket Jézushoz vezetni tudná. Dol-goznak e földaton a szellemesség hatalmával, a polemia élével, a dikció művészetével, az előadás alakító erejével, szinte annyira, hogy érteni a szenteket, kik feltűnő látszanak már az evan-géliumot a szellemesség színpadkázásától s a lángsz-lingkvéitől, — feltűnik, hogy káprázat s nem vil-gósság, galvanizmus s nem életmeleg veszi kör-rül majd így a Krisztus-kefét.

A szerző elkerülte a veszedelmeit. Fölmen-a szent hegyre, a szöszékre, s az ahítat öröiben, az apostoli egyház igehirdetésének keretében, szent-beszédek alakjában adja elő azt, amit hinni s tenni kell. Világossága kedves olajméccs, s nem villámlás, — szívének melege nem galvaniz-mus, hanem életérő. De az eredmény is megfe-lelő: ez a tanítás a keresztény élet átértésére, s ez az apostoli szeretet a hitnek átélésére képesít

Nagy dicséretet mondok el róla: így kell prédikálni! Világosan, természetfeletti világosság-gal, — melegen, Krisztus szeretetének melegével, — s szépen, a lélek egyszerűségének szépségé-vel. Itt a Krisztus-kép olyan mint a virág, mely mi-helyt megnyílt, mindenkinél tetszik: beszél, de nem vitáz, — ajka szól, de nem cáfól, — bübá-jos, de nem érvel szépsége mellett . . . „spécie tua et pulchritudine tua intendi” . . . szépségé-vel néz ránk . . . „prospere procede”, szívünkbe, lelkünkbe hatol . . . „el regna”, s győző, meg-győző igazságáról, győző szívünkön.

Igy hódít az igazság s az egyszerű szépség e szentbeszédekben! Az igazság szóló hozzánk belőlük, s nem polemizálva, hanem szívüket vonzza vezet. Főllépése komoly és fölséges: komoly mint az evangélium, és fölséges mint az örök élet. Szava beható: amilyen beható a szeretet s az áldozat s Jézus tekintete a magas keresztől.

A könyv tárgya is bőséges.

Rendkívül sokat ölel föl egy adventi s két nagybőjtői beszéd-sorozatban s utána következő 10—10 beszédben „Jézus ünnepei” s „Mária ünnepei” cím alatt. Mondhatjuk, hogy e beszédek folyamán szoba kerül az egész keresztény élet. Az élet a maga nyomorúságával, az erede-ti bűnnel, melyet az első ember hatalmának, szépségének s erejének aranyos hátterére vetit, hogy annál jobban érezzük, hogy mik voltunk kegye-lemből s mire jutunk kegyelenségünkben. Azután bevezet az embert az anyaszentegyházba, boldo-gulásának intézményébe, melynek hatalmát, pa-rancsolatait tudni, kötelező erejüket átérzeni s azokat átélni annyi, mint a földön Isten gyer-mekevé minősülni. Az ily egyháziasság csak mely s boldogító meggyőződésből fakadhat, mely az egyházat tisztelni s benne Krisztust látni meg-tanult. Hogy tudjuk az egyházat szeretni, ha az nagy és szent nekünk! Hogy tudunk hozzájárulni, misére járni, husvetkor gyónni ha mindezt az anya kezét fogva végezzük! Az ily lélek Krisz-tu-sai élyességben él s érzi szerzetét megteste-sülésében, penitenciatarasában, Öltöztetésében, szentmise-áldozatában, keresztjében, halálában; az ily lélek a Szent-Szűz gyermeke, s a Mária-ünnepek során kivirágzik áhítata más-más színi, szebbnél-szebb, mely tűzi érzelmeiben. Mindezen ily cím, a szerzőnek egy-egy kiindulása a krisztusi igazságoknak s a keresztény érzésnek alapos és bensőséges kifejtésére.

Végül a szöszék is hálás lehet a szerző-nek, mondjuk, a szónoknak, hogy jó, tartalmas

beszédet, hogy szentbeszédet adott kezünkbe. Nagyon ránk fér. A templomnak szent helynek kell lennie, hol nem üres szalma-cséplés folyik, hanem, hol tüzes beszéd esik, mely az evangélium magasztosságának megfelel. Nagy igényei vannak a modern embernek a vallásosság iránt is, s a templomban épülni, megvizsgáltatni s föllekesülni kíván; ünnepet akar ülni, valahányszor a szentelt küszöböt átlépi, s vigaszt jön méríteni Krisztus forrásából.

Fakadnak-e templomainkban e források? Van-e sok Mózesünk, kik a sziklából is éltető vizeket fakasztanak? Ti tudjátok Ingjobban kik a szellemi sivárság pusztájában álltok, sziklákat közt jártok s forrástani hivatva vagytok! Ti tudjátok! Fogjátok e könyvet, s ha belemélyedtek szellemébe s elmerültek elmékedésibe: talán-talan már nem könyvet, hanem Mózes veszejét szorongatjátok kezeitekben. Adjátok Istennek!

A könyv kapható **Gerébencs Sándor**, székesgyeházi hitvánoknál (Győr, Kápolnadmb.) Ár: füve 6 korona, köve 9 korona.

KÖZGAZDASÁG.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali)

f. é. március hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérleget.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek** 611,558.320 korona 13 fillér tetek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001.880 korona 96 fillérre rugtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 13,024.702 korona 24 fillérrel 160,189.849 korona 13 fillérre emelkedett.

A **tűzbiztosítási ághoz** a díjbételel 12,271,371.385 — korona biztosítási összeg után 20,219.214 korona 97 fillér volt, miből 9,132,779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordítottat úgy, hogy a tiszta díjbételel 11,086.435 korona 10 fillérre rugott, mely összegből 7,881.010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitettet át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbételel 71.10%-át teszi el. A jövő évben esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371.684 korona 24 fillér.

A **szállítmánybiztosítási ághoz** a díjbételel kitétt 4,316.155 korona 18 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,457.800 korona 40 fillérre rugott.

A **betűres-lopás elleni biztosítási ághoz** a díjbételel 303.700 korona 26 fillér tett ki.

Márokért a társaság 1902-ben 25,473.446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014.072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **házáinkra 138.794.885 korona 03 fillér esik.**

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313.106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti **nyereségtartalék**, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamingadozására** alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön **tartalékkal** együtt 14,010.830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlitendő még a 160.000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka.** Ezeken kívül fennáll még egy 726.139 korona 36 fillért kitevő **külön alap**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatból esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, a melyek első rangú értékben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 190,310.427 korona 11 fillérről **208,632.918** korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	33,144.493 kor. 62 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	18,600.000 „ 19 „
3. Letétményezett értékpapírokra adott kölcsönök	682.782 „ 13 „
4. Értékpapírok	141,290.011 „ 09 „
5. Tárcaváltók	1,035.953 „ 91 „
6. A részvényesek biztosított adósságlevelei	7,350.000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	6,529.676 „ 70 „
összesen	208,632.918 kor. 73 fill.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi március hó 28-tól április hó 4-ig.

I. Születés.

Született: 15 fiú, 4 leány. Ezekből törvényes fiú: 12, leány 3; törvénytelen fiú: 2, leány: 0; halva született: 1 törvényes fiú, 1 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány; — Összesen: 19.

II. Halálozás.

Elhalt: 15 fiú, 8 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiú: 6, leány: 4; törvénytelen fiú: 1, leány: 0; 5 éven felüli fiú: 8, nő: 4. — Összesen: 23.

E szerint a születés a halálozást 4-gyel mulja felül.

Eihaltak: Takács Andrásné, szül. Nyak Juliánna, róm. kath., 20 éves, gyermekágyi rángogás, Szt.-György közkörház. — Ozv. Sinka Ferencné, szül. Szűz Zsuzsanna ev. ref. földm. napsz., 70 éves, aggasztály folytán véglegengüles. Szt.-György közkörház. — Stangl János, róm. kath., 13 éves, idült belhurut, Oreghegy 1031. szám. — Arany Maria, róm. kath., 2 éves, tüdővész, Rác-utca 31. sz. — Lakatos Károly, róm. kath., 2 hónapos, tüdőbaj, sorsai cigánytelep. — Kovács Mihály, ev. ref., földm. napsz., 55 éves, szervi szívbetegsége folytán szívűdés, Szt.-György közkörház. — Fekete Viktor Geza és Lazár Anna halvaszületett fia. Kossuth-utca 17. szám. — Komjáthy Sándor ev. ref., gépész-kovácssegéd, 51 éves, tüdővész, Selyem-utca 9. sz. — Fő József, róm. kath., kisbirtokos, 27 éves, elvezés gyilkosság folytán, Kecskenémetor 1. szám. — Langmár Katalin, róm. kath., 8 éves, tüdővész, Gáztelep-utca 5. sz. — Csavajda József, róm. kath., kekesztő gyári napsz., 32 éves, tüdővész, Tebák-utca 20. sz. — Toth István, róm. kath., 3 éves, torokgyök, Maros-hegy. — Cserni Hugó, róm. kath., 20 hónapos, aghyartálybaj, Gaál-utca 2. szám. — Köszegi Imre, róm. kath., kömvessegéd, 47 éves, tüdővész, Rezeta János-utca 2. szám. — Szabó József, róm. kath., 2 éves, vörheny, Szárazért. — Kronstein Mária, róm. kath., 1 hónapos, Zöldfa-utca 27. szám. — Valent Erzsébet Vilma, róm. kath., 16 hónapos, anélkül, Városház-tér 1. sz. — Rozsmann Mária, ev. ref., 6 éves, vortieny, Szeder-utca, 75. szám. — Rottler Ferenc, róm. kath., 6 éves, vörheny, Sár-utca 9. sz. — Szabó Ferenc György, róm. kath., 23 hónapos, difteritusz, Malom-utca 33. sz. — Köszegi András és Stangl Borbála halvaszületett leánya, Oreghegy 172. szám. — Lazib Gábor, gör. kel. közlegény, a cs. és kir. 12. sz. utlanus ezredben, 22 éves, tüdővészön hurutos tüdőbaj folytán cs. és kir. csapatkörház. — Fehér Károly, róm. kath., pincer, 63 éves, tüdővészön tudógúmnokor folytán, Szt.-György közkörház.

Kihirdetés.

Horváth János, igáskocsis, Pakozd és Szabó Juliánna Széjérvár. — Lerner Kálmán és Ruzits Juliánna Széjérvár. — Szilasi Ignác földm. napsz. és Hala-z Anna Széjérvár. Balogh István földm. napsz. és Somogyi Juliánna Széjérvár. Roth Jakab, rabbihelyettes, Kismarja, Bihar m. és Stark Fánú Széjérvár.

6199/1903.

Hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. ministeriumnak 73781/97. számú rendelete folytán felhívom a szőlőültetvények tulajdonosait, hogy a kik az őszi gyéritéshez szükséges szénkének mennyiségét e város bizományi szénkének raktárából óhajtják beszerezni, ebbeli igényüket legkésőbb folyó évi május hó 1-éig alulírott hivatalos helyiségben e célra nyitott jegyzékbe — mindenkor a délelőtti hivatalos órák alatt — annyival is inkább felvétetni el ne mulasszák, mert a később jelentkezők csak annyiban kaphatnak szénkének, a mennyiben ezt a megelőző bejelentések kielégítése után maradó készlet engedi.

Székesfejérvárott, 1903. március 27.

Polczér Péter s. k.,
gazd. tanácsos.

Előkerítés

Gleditschia csemetek és magvak.

Ezer darab két éves csemete ára 6 forint, elegendő ketszáz méter kerítés örökítéséhez.

A csemetek 2 éves, egy méter magas, botvastagságúak. Ómas tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen utemogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majjorok, kertek, temetők stb. stb. a legelősebben egyszersmindenkorra kulcsal zárhatóan kerítetők körül. Főelőnye meg az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredményre elterhető. **Minden rendeléshez rajzzal ellátott útletési és kezelési utasítást mellékelünk.**

Hövebb tájékozás végett számos fenyőnyomatos díszes arnyezékek ingyen és barmterve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az arnyezéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, hogy nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalma hasznosra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekelben áll, kik rendelni semmit se akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Cím: „Ermelléki Első Szőlőültetvény-Telep”
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Kalapos

mesterek figyelmébe!

A délmagyarországi gyapjufonó és vattagyár részvény-társaság, BAJAN báránygyapjút a legolcsóbban és leg-szebben kártol, * *

mosott gyapjút különként 26,

mosatlan „ „ 34

* * * fillérért. * * *

00000260

Itt a tavasz

Mindenki arról gondoskodik, hogy jó, szép és izléses kalap, keztyű és nyakkendő szükségletét

RODE IMRÉNÉ

LASITS ERZSI

Székesfehérvár, Szt. Imre-utca
női és férfi kalap üzletében

szerezze be, hol a jelzett tárgyak a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árakon áll a m. t. vevőközönség rendelkezésére.

Kitűnő minőségű női és férfi bőrkesztyűk párja 65 kr.
Legfinomabb minőségű női és férfi bőrkesztyűk párja 90 kr.

Férfi puha kalapok fekete és színes 1.20, 1.50, 1.80.

Férfi kemény kalapok fekete 1.80, 2.-, 3.-.

Női és férfi szalmakalapokban nagy választék.

Legszébb nyakkendők, csokor 15, 20, 30 és 40 kr.

regatta 20, 25, 35 és 50 kr.

Férfi ingek sifon és pique 1.20, 1.30 1.50, és 2 frt.

Férfi ingek színes zeffir és batizt 1.30 1.50 1.80 2.20

Fehérneműben kizárólag a legjobb gyártmányt tartom.

Új bútor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok.

Kórház-utca 4. szám alatt
(saját-ház)

Raktáron van uri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségeért felelősséget vállalok.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült bútorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott bútorok készítését bármilyen kivitelben, ugyszintén mindenemű asztalos munkákat jutányos árakon.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

NYÁRY GÁBOR,
épület és bútorasztalos.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

méregének főbb számadatait. Teljes méregettel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A székesfehérvári főgynökség:

HAHN J.

Legszolidabb kiszolgálás!

Legszolidabb kiszolgálás!

Egyedüli raktár

Borsalinó olasz puha, valódi angol és PLESS-féle kemény kalapokban.
Különlegességek PICHLER Ioden könnyű kalapokban.

<p>Színes és fekete férfi puha verseny kalapok drbjá frt. 1.20-tól.</p>	<p>Különlegességek férfi-, fiú- és leányka sapkában, filoz és szalmakalapokban.</p>	<p>Remek választék 1 koronás nyakkendőikben.</p>	<p>Színes zeffir mellű INCEK drbjá frt. 1.20-tól. Egész színes batizt és zeffir ingek.</p>
---	---	---	--

Székesfehérvár Háló-utca. Székesfehérvár Háló-utca.

Knazovitzky Béla

kalap-, cipő-, uri és női divatáru raktára

<p>Fehér pique és sima mellű férfi ingek drbjá frt. 1.20-tól a legfinomabb kivitelig.</p>	<p>Férfi és női magas szárú bőr cipők. Elismert legjobb gyártmány.</p>	<p>Zergelőr, lak, box, chevro, szarvasbőr, lasztin, vászon, fél női és gyermekekéjök.</p>	<p>Gyermek bőr cipők 1 frttől kezdve minden minőségben.</p>
<p>Zachariás-féle bőr kesztyűk jótállás mellett.</p>	<p>Sétabotok, illatszerek, bőr-árak.</p>	<p>Különleges divat férfi-, női-, gyermek-HARISNYAK és SZOKNIK.</p>	<p>Női bleusok, alsók, corsetták, ingek, nadrágok.</p>

1000 darab színes felselyem napernyő alkalmi árban drbjá frt. 2.-, 2.50, 3.-
Fekete felselyem és tiszta selyem napernyők frt. 1.50-től 5 frtig.

———— SZINTARTÓ ING CRETONOK, BATISZTOK, PERCAILOK. ————

Fehérnemű rendelmenyek mérték szerint a legpontosabban készítettnek.

———— Legolcsóbb árak! ————

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. szám.

Ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzesplő-készleteit, 14, 16 és 20 lóerejű Compound-locomobilejait és végre-

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit, továbbá

aczelöntésű ekefővel ellátott ekeit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **DEUTSCH SÁNDOR**, Simontornya.

A párisi világtállításon „Grand Prix“ a legnagyobb kitüntetés.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.